

staar endog med den dobbelte Farlighed i Sammenligning med andre Næringsveje. Den maatte derfor ogsaa udviklomt med, og naar det ikke er stet fra Begyndelsen af, var Grunden dertil vel ogsaa den, at man savnede tilstrækkelige statistiske Data at bygge paa, for at kunne medtage Søfart og Jisteri. De ere, altsaa nu indbefattede i det foreliggende Forslag. Endvidere er det lykkedes det andet Ting at naa, hvad jeg anser for en meget væsentlig Forbedring, Udvidelse af eller Fremfærd for Sagen, nemlig til at udvide den til at omfatte ogsaa saadanne Arbejdere, som ere deres egne Arbejdsgivere, altsaa i Virkeligheden Folk, som ere ligesillede med almindelige Arbejdere, men som arbejde for egen Regning. Der vilde udviklomt komme i hele den almindelige Mening om Sagen, en Følelse af Uret, dersom man saa to Arbejdere, der i og for sig, efter hele deres økonomiske og sociale Stilling, ere fuldstændig ens, men af hvilke den ene, naar han kommer til Skade, bliver understøttet eller forsynet, fordi han har arbejdet for en anden, hvorimod den, som har arbejdet paa egen Regning, i samme Tilfælde ingen Understøttelse faar. Jeg tror, det er et væsentligt og afgørende Hensyn for Fremme af en Sag som denne, der er nu, at den træder frem for Offentligheden paa en saadan Maade, at den ikke straks staber en Følelse af Uret. Dette er altsaa naaet, at man har faaet Arbejderne for egen Regning med. Endvidere havde man naaet et ikke uvæsentligt Fremfærd, nemlig dette, at man til Afgørelse af Ulykkestilfsspørgsmaal baade om, hvorvidt en Arbejder kunde antages at komme ind under Loven, og om, hvor stor en Understøttelse han i Ulykkestilfælde skulde have, har givet Arbejderen selv gennem en valgt Repræsentation Udgang til at udøve en vis Indflydelse paa Resultatet. Forslaget gik i den Form, hvori det blev vedtaget af det andet Ting, ud paa, at der til Afgørelse af saadanne Ulykkestilfælde skulde nedlægges en Kommission, bestaaende af en Formand, valgt af Ministeren, 2 Repræsentanter for Arbejdsgiveren og 2 Repræsentanter for den Arbejder, hvis Sag skulde afgøres, 2 af ham i det givne Tilfælde valgte Mænd. Det vil vist indvortes, at der derigennem er skabt en rimelig Indflydelse fra den paagældendes Side paa selve Afgørelsen af et for ham vigtigt Spørgsmaal. Naar det er kommet med, saa nævner jeg det, fordi jeg tror, at det uden en saadan Udvidelse vilde have været umuligt at skabe en tilfredsstillende Ordning i et Anliggende som dette. Jeg hilser derfor med særdeles Tilfredsstillelse, at Sagen nu

foreligger for os i en saadan Skikkelse, at disse kunne komme med. Der kan naturligvis med Hensyn til Enkelthederne af Forslaget rejses meget stærke Tvivl. Der vil saaledes straks fra de ærede Landbrugeres Side rejses det Spørgsmaal: Er det rigtigt, som her foreslaaet, at lade Vigningen for Landbrugets Vedkommende foretage efter Hartkorn? Vi vide jo, at Hartkornet er en overmaade ringe Vigningsbæsis i Almindelighed, altsaa ogsaa paa dette Omraade, og dertil kommer, at medens man ved de industrielle Virksomheder er gaaet ud fra det Synspunkt, at Bidragene til Forsørgelsen af de tilskadede Arbejdere skulde kunne omflyttes saaledes, at disse Udgifter skulde blive en Del af Produktionsomkostningerne, saa at de derved — nemlig gennem Forbruget — overflyttedes til Samfundet i det hele, saa vil dette ikke kunne finde Sted, for saa vidt der benyttes en Vigning paa Hartkorn. En Vigning paa Hartkorn vil nemlig ikke blive et Tillæg til Produktionsomkostningerne, idet Priiserne for Landbrugets Varer ikke bestemmes herved. Det vil altsaa blive en virkelig Udgift, lagt paa Landbruget, hvad der vil kunne siges ikke saa lidt imod. Paa den anden Side vil man ogsaa maatte spørge sig selv, paa hvilken anden Maade man da kan tænke, at Vigningen skulde kunne finde Sted, og det, der saa nær, var jo saa at bruge samme Vigningsbæsis, som er foreslaaet med Hensyn til de øvrige Erhvervsgræne, navnlig de industrielle Erhverv, nemlig Vigning paa den i Aarets Løb udbetalte Arbejds løn. Jeg tror imidlertid, at vi ikke kunne slaa ind paa denne Vej overfor Landbruget, da denne Vigning paa Folkehøldet vilde komme til at hvile ulige tungere paa det lille end paa det store Landbrug; thi jo større Landbruget bliver, desto mere bruges Maskiner i Stedet for Arbejdere, og Folkelønnen bliver altsaa forholdsvis billigere. Jeg gaar altsaa ud fra, at naar man har valgt Vigning paa Hartkorn, saa er det i Erkendelse af, at Folkehøldet ikke egner sig til Vigningsgrundlag, dels paa Grund af, at det vilde medføre en noget ulige Fordeling, dels ogsaa, fordi selve Udskrivningen og Udligningen vilde medføre adskillige praktiske Vanskeligheder. Dersom man altsaa ikke vil gaa til Vigning paa Hartkorn, som er det nemmeste, det er der ingen Tvivl om — den er desværre altfor nem — saa har man den Udvej at gøre det til en Samfunds sag, enten til en Kommunesag eller en Stats sag. Ogsaa det tror jeg forøvrigt, at Landbruget vil være ilde tjent med, fordi Landbruget som Erhverv hører til de mindst farlige Næringsveje, og dersom det hele skulde foretages som en